

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การกำหนดอายุใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด
ตามข้อบังคับสภากายภาพบำบัด

สภากายภาพบำบัดได้มีหนังสือ ที่ สกภ. ๗๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สภากายภาพบำบัดซึ่งเป็นองค์กรวิชาชีพที่มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและควบคุมการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดตามพระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ (๔) (ณ) โดยความเห็นชอบของสภานายกพิเศษตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗ ออกข้อบังคับสภากายภาพบำบัดว่าด้วยอายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ กำหนดให้ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด (นักกายภาพบำบัด) มีอายุห้าปีนับแต่วันที่สภากายภาพบำบัดออกใบอนุญาต ตลอดจนกำหนดให้นักกายภาพบำบัดที่ได้รับใบอนุญาตแล้ว มีการศึกษาต่อเนื่องทั้งทางด้านวิชาการและหัตถการ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรหรือพัฒนาวิชาชีพ เพื่อเพิ่มพูนทักษะและองค์ความรู้ให้ทันสมัย รวมทั้งพัฒนามาตรฐานการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ให้มีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยมีการประเมินกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องเป็นระบบหน่วยคะแนนตามหลักสากล ซึ่งการบำบัดรักษาความบกพร่องและความพิการของร่างกาย ตลอดจนการพัฒนามาตรฐานการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดถือเป็นภารกิจสำคัญของสภากายภาพบำบัด ในอันที่จะทำให้นักกายภาพบำบัดมีมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด และคุ้มครองประชาชนให้ได้รับความปลอดภัยจากการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด อีกทั้งข้อบังคับสภากายภาพบำบัดฉบับดังกล่าว ยังได้กำหนดให้นำกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องมาเป็นเงื่อนไขในการต่ออายุใบอนุญาต โดยใช้บังคับกับนักกายภาพบำบัดทุกคน ทั้งผู้ที่ได้รับใบอนุญาตไปแล้ว (รวมถึงผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน สาขากายภาพบำบัดเดิม ซึ่งไม่ได้กำหนดอายุใบอนุญาตไว้) และผู้ที่กำลังจะจบการศึกษาใหม่

อนึ่ง ตามข้อ ๙ แห่งข้อบังคับสภากายภาพบำบัดว่าด้วยอายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน สาขากายภาพบำบัดที่ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ หรือตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ และใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดที่ออกตามพระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗ (ซึ่งไม่ได้กำหนดอายุใบอนุญาตไว้) ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่ข้อบังคับประกาศใช้ ให้ใบอนุญาตมีอายุต่อไปอีกห้าปีนับแต่วันที่ข้อบังคับประกาศใช้ ซึ่งนักกายภาพบำบัด

ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตไปแล้วก่อนวันที่ข้อบังคับประกาศใช้ จะต้องขอต่ออายุใบอนุญาตพร้อมขอรับใบอนุญาตฉบับใหม่จากสภากายภาพบำบัดก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ กล่าวคือ จะต้องขอต่ออายุใบอนุญาตภายในวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ ทั้งนี้ สภากายภาพบำบัดกำหนดให้นักกายภาพบำบัดสามารถขอต่ออายุใบอนุญาตได้ตั้งแต่วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖ (ยื่นคำขอต่ออายุล่วงหน้าได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันก่อนวันที่ใบอนุญาตหมดอายุ) เป็นต้นไป

ต่อมาสมาชิกสภากายภาพบำบัดได้ส่งหนังสือถึงสภากายภาพบำบัด เพื่อขอให้พิจารณาปัญหาข้อกฎหมายว่า ข้อบังคับสภากายภาพบำบัดว่าด้วยอายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๕๑ จะสามารถใช้บังคับกับผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน สาขากายภาพบำบัด ซึ่งไม่ได้กำหนดอายุใบอนุญาตไว้ และผู้ที่กำลังจะจบการศึกษาใหม่ได้หรือไม่ และในการประชุมคณะกรรมการสภากายภาพบำบัด วาระปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๗ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ คณะกรรมการสภากายภาพบำบัดมีความเห็นว่า เพื่อให้เกิดความรอบคอบในการปฏิบัติตามข้อบังคับสภากายภาพบำบัด ฉบับดังกล่าว จึงได้เสนอเรื่องดังกล่าวต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขในฐานะผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. การออกข้อบังคับสภากายภาพบำบัด ว่าด้วยอายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๕๑ สามารถใช้บังคับกับนักกายภาพบำบัดทุกคนที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดไปแล้ว (รวมถึงผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน สาขากายภาพบำบัดเดิม ซึ่งไม่ได้กำหนดอายุใบอนุญาตไว้) และผู้ที่กำลังจะจบการศึกษาใหม่ได้หรือไม่

๒. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อให้สภากายภาพบำบัดจะสามารถออกข้อบังคับให้สามารถใช้บังคับกับนักกายภาพบำบัดทุกคนได้

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความรอบคอบในการปฏิบัติตามข้อบังคับสภากายภาพบำบัด ฉบับดังกล่าว กระทรวงสาธารณสุขจึงส่งเรื่องดังกล่าวมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นในประเด็นปัญหาต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาข้อหารือของสภากายภาพบำบัด โดยมีผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทนสภากายภาพบำบัด เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ข้อบังคับสภากายภาพบำบัดว่าด้วยอายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๕๑ สามารถใช้บังคับกับผู้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดจากสภากายภาพบำบัดตามพระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗ และผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขากายภาพบำบัดตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๔ และพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗ มีเจตนารมณ์ที่ต้องการแยกการกำกับดูแลและการควบคุมการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพสาขากายภาพบำบัด โดยจัดตั้งสภากายภาพบำบัดขึ้นมาทำหน้าที่แทน

(ณ) แบบและประเภทใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียน
การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต

กายภาพบำบัด”^๖ ในมาตรา ๓ หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดจากสภากายภาพบำบัดตามพระราชบัญญัติดังกล่าว การกำหนดอายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดจึงหมายความว่ารวมถึงผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขากายภาพบำบัดตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ จากเจตนารมณ์และสาระสำคัญของกฎหมายดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า สภากายภาพบำบัดซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัดฯ เพื่อควบคุมดูแลการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดให้อยู่ในกฎเกณฑ์และมาตรฐานเดียวกัน ย่อมมีอำนาจในการออกข้อบังคับสภากายภาพบำบัดกำหนดอายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตของบุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดจากสภากายภาพบำบัด รวมทั้งบุคคลที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขากายภาพบำบัดตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ

เมื่อข้อ ๙^๗ แห่งข้อบังคับสภากายภาพบำบัดว่าด้วยอายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๒๓ (๔) (ณ)^๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันสาขากายภาพบำบัด ตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๕๓๙ หรือตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ และใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดตามพระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ออกไปแล้ว และมีผลใช้ได้อยู่ในวันที่ข้อบังคับประกาศใช้ ให้มีอายุใบอนุญาตต่อไปอีกห้าปีนับแต่วันที่ข้อบังคับประกาศใช้ และข้อ ๖ (๑)^๙ แห่งข้อบังคับสภากายภาพบำบัดดังกล่าว กำหนดให้ผู้ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตยื่นคำขอพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานสำเนาใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดจากสภากายภาพบำบัด

ฯลฯ

ฯลฯ

“ข้อ ๙ ให้ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน สาขากายภาพบำบัด ที่ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่ข้อบังคับนี้ประกาศใช้ และใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ที่ออกตามพระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่ข้อบังคับนี้ประกาศใช้ ให้มีอายุใบอนุญาตต่อไปอีกห้าปี นับแต่วันที่ข้อบังคับนี้ประกาศใช้

โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

“ข้อ ๖ ผู้ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อเลขาธิการ ณ สำนักงานสภากายภาพบำบัด หรือตามที่สภากายภาพบำบัดประกาศกำหนด โดยยื่นล่วงหน้าไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันก่อนวันที่ใบอนุญาตหมดอายุ ตามแบบ สกภ. ๕/๑ พร้อมด้วยหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) สำเนาใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดหรือเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขากายภาพบำบัด

ฯลฯ

ฯลฯ

สาขากายภาพบำบัด ดังนั้น ข้อบังคับสาขากายภาพบำบัดว่าด้วยอายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงสามารถใช้บังคับกับผู้ที่ยื่นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดจากสาขากายภาพบำบัดตามพระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗ และผู้ที่ได้ยื่นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขากายภาพบำบัดตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๕๓๙ และพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ ด้วยได้

ประเด็นที่สอง จะมีแนวทางดำเนินการอย่างไร เพื่อให้สาขากายภาพบำบัดสามารถออกข้อบังคับในเรื่องดังกล่าวที่ใช้บังคับกับผู้ที่ยื่นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดจากสาขากายภาพบำบัดตามพระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗ และผู้ที่ได้ยื่นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขากายภาพบำบัด ตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๕๓๙ และพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ เห็นว่า เมื่อได้ให้ความเห็นในประเด็นที่หนึ่งดังกล่าวแล้ว จึงไม่ต้องให้ความเห็นในประเด็นที่สองอีก

(นายอัษฎพร จารุจินดา)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๕๖